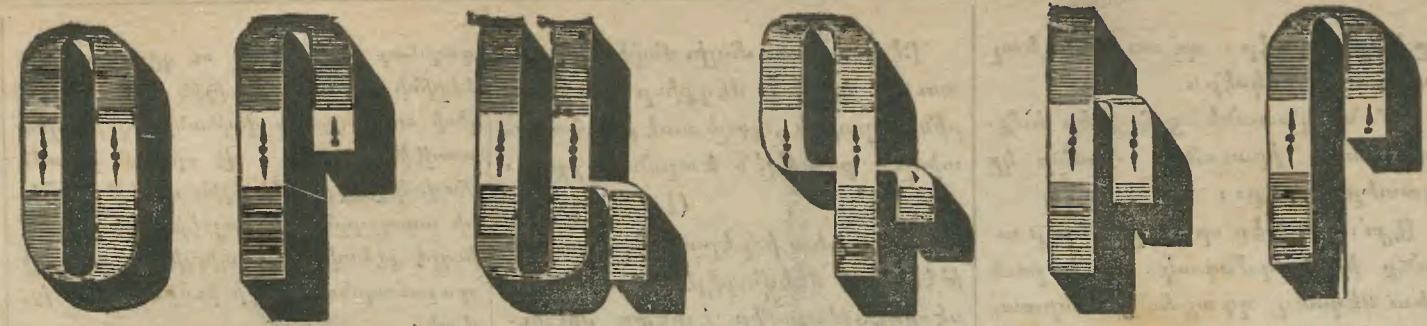

Օրացիրքը կը հրատարակուի ան-
մէջ օր բաց 'ի կիրակի և ասոն
օրերէն :
Հարեկան գինն է Պօլսոյ հա-
մար կանխիկ 230 դրութիւն :
Գումարը համար կանխիկ 21/2
Օսմ. ոսկի : զոր բաժանորդ
գրուելու օգուտներ կը պարտաւո-
րին կամ իրենք ուղղակի մեզ
զրկել և կամ միշտ զուարթ
վճարելու համար Պօլսոյ մէջ
ցոյց տալ :

Օրացիրքն հարց 1 դրութիւն
կ'ըմբարդէ :
Կանոնական տարւոյ ատօմին
անդամի համար 5 դր. և երկ-
րորդին 2 դր. և ասելի ան-
դամներու համար ուրիշ սա-
կարկով ինչ կըլլայ :
Համար և ուրիշ գրութիւնը
պէտք է զրկել : Հիմնական
Եղբայր Եղբայրներու խան 4
թիւ սենեակը : (Գրական Խոսա-
սարկանի տնտեսն :)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԱՅԵՐԵՎԱՆԻ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՏԱՐԻ 1871 ՅԱՆՎԱՐԻ 10 ԳՈՐԻՆԻ 1871 ԱՄԵՐԻԿԱ 22 ՅՈՒՆԻՍ ԹԻՒ 471

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 10 ՅՈՒՆԻՍ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Պէտքն է կը գրեն կազմի մը
թիւնը :
Գաղղիական կառավարութիւնը
խիստ գովելի ճշգրտութեամբ կը կա-
տարէ իւր խտտումները : Հոս խնաց
տուած է որ Գաղղիական դրամը
գերմանական բանալի կերպով ծա-
խուց դրամն արդէն սեպտեմբեր
նամ է : և Ռուսիոյ ու Նախիկի սե-
ղանաւորներն հրաման ընդունելու
են բոլոր զօրաց խումբերուն տըր-
ուելիք դրամը վճարելու : Մարտի
և ապրիլի մէջ ըլլալիք վճարքն յա-
պաղած էր այլ ամսն բան տիրուած
է չորս շաբաթի 'ի վեր : Մայիս ամ-
սոյն համար ըլլալիք վճարքն ա-
ռաջող է ճշգրտ. եղած է ամսուն ցին
և 16 ին :

Յունիս ամսոյն համար պայմա-
նաժամէն առաջ սեղանաւորներ
բուն աղբ եղած էր : որք ժաման
նախկին դրամը տարու կարող եղած
էին : Անկախութիւններն պիտի
քիչնան զօրաց կերակրոյ ծախքն :
այսօրուսէն բաւական նուազած
ըլլալով :
Յիրաւի յունիս 13 էն սկսեալ
Գաղղիական փոխանակ 500,000 դր. քի
300,000 դր. քի պիտի կերակրէ :

Ալգաթի և Լուէնի մէջ մեծ շի-
նութիւններ ընկելու խորհուրդներ
կան : որ քիչ ատենէն պիտի դուր-
ծաղբուին : Նախ Մոսկով շաւար-
կելի պիտի ըլլայ և այս բանին հա-
մար 8 միլիոն թաւերի (30 միլիոն
փրանք) գումար մը սահմանուած
է նախագծին մէջ : Սթրազպուր-
կի մօտ Հոնտիսի վրայ նոյնպիսի
շինութիւն մը պիտի ըլլայ : և չա-
ստարակաց օգտակար եղող այս մեծ
շինութիւններէն շատերը կատա-
րելու խտտումները տուած էր Գաղ-
ղիական կառավարութիւնն (և այս
խտտումները միշտ կը կրկնուէր
ընտրութիւն կամ ժողովրդական
քուէարկութիւն եղած ժամանակ-
ները) : բայց զորք աղբութիւնը
միշտ կ'ուշանար :

Քրոնշթատի ընդհանուր վերակա-
ցուն Ռուսիոյ ծովային զօրքոյ պաշ-
տօնէութեան խնդիր մ'առաջարկելու
է նոյն քաղաքին մօտերը վաճառա-
չահական նոր նաւահանգիստ մը
հաստատելու համար :

Սէն-Քանթէնի լրագիրները կ'ի-
մացնեն թէ Սաքսոնիական բանա-
կըն այն քաղաքէն հեռացել է :
Սաքսոնիոյ թագաւորին տղան և
իւր սպայներուն Լան քաղաքէն մեկ-
նել են : անոնց քակներուն առջի
օրն ալ 2000 Սաքսոնիացի ճանա-
պարհ ելել էին Գերմանիա երթա-
լու համար :

Այս երկու քաղաքներուն մէջ
Գերմանացի զինուոր մը մնացած է :

Հարաւային Ռուսիոյ Նիքոլայէֆ-
Սէֆաթապուլ, Բէքլ, Թայպան, Նո-
վոբոյսէֆ, Մարիանով և փոքի
քաղաքներուն մէջ նաւաւ դուր լինան

Գաղղիական հաստատելու խնդիրն մե-
տերս քննուելու է ժողովի մը մէջ
որ բաղկացեալ է Տէրութեան այլ
և այլ զօրքոյ տեսչութեանց կող-
մանէ զրկուած փոխանորդներէ :
Այդ Գաղղիական սահմանաւ պիտի
ըլլան փորձ և հմուտ նաւապետներ
յառաջ ընկելու վաճառականու-
թեան նաւերուն համար :

Կազմի մը Մօսկով կ'իմացնէ
որ Ռուսիոյ Գրամատան (պօստա)
մէկ ճիւղն ալ թաղքէնտի մէջ հա-
տատարելու խնդիրը մօտեցաւ պիտի
լուծուի :

Կ'իմանանք որ Անդրկոյ մէջ Նա-
բոյէն Գ. ի շուրջն խիստ մեծ յուզ-
մունք մը կըլլայ : մինչդեռ Օրէ-
անեան իշխաններն իւր երեսփո-
խան այցելութիւններ կ'ընեն և
կ'ընդունին :

Միայն անցեալ շաբթուան մէջ
անկեալ կայսրն ընկու հաղար ի-
նըն հարիւր 'նախկին ընդունել է :
որոցմէ մեկը քանիները զարմանք կը
շարժեն : դէպ զընդունելուն ստու-
րաղբութեան համար : իսկ պա-
հարանի մէջ ամփոփուած այցե-
լութեան թիւներն անհամար են :
Տը Շամպուրկոման բաղմունքի վր-
բու լինելու ընդունած է որք անձ-
նութիւններ կը յայտնեն : Եթէ
չենք խաբուիլ : բաւական շատ ա-
նուններ կը ճանաչուին որ երեք
թաղաւորական տանց կողմնակից
զրուած են միանգամայն :
(Կըլ-ա-)

Ռատիկանութիւնը բաղմունքի
խաղախ և երկրի մէջ կ'ենք ձեռ-
բակալած է որ Հասարակութեան
կառավարութեան զրկուած անդա-
մաց հետ սերտ յարաբերութիւններ
ունենանք համար ծանօթ են :

Ատոնցմէ մեկուն ժիւրիէ մը Հօրչի
տան մէջ որ Տուէ փողոցին մէջն է :
Ընդհանրական ընկերութեան Գեր-
մանական հաստատութեան անդա-
մաց կողմանէ ֆրանքէլ քաղաքա-
ցոյցն ուղղեալ նամակներ ձեռք
ձգուցան : Կ'ընեն թէ այդ նա-
մակներէն մեկը կը հաստատէ Պէր-
լինի «Կարաք և բարեկամաց» կող-
մանէ 600,000 ֆրանքի գումար մը
զրկուած ըլլալն : որ Սէն-Տրէնի
մէջ վճարելի է :

Այս երկու լինել կրնայ հաստա-
տել մէկ քանի տակաւններու մէջ և
բէկ երկու պարտած այն տարածա-
նութիւնը թէ Գ. թիւ 3 ֆալս Գեր-
մանական մեծ գիւտնադպրութե-
նէն խնդրել տուել է որ Երոզան
սարապիսիոյ նոր իրողութեանց
մէջ Գարլ Մարքի և ուրիշ «ընդ-
հանրականաց» ալ մտնակցութիւն
ունենալուն վրայ քննութիւն մ'ը-
լայ :

Պէտքն է կը գրեն թիւնը ը-
րազին :

Ընդհանրական ընկերութեան ան-
դամները կը բողոքեն Գաշնակցա-
կան խորհրդոյ որոշման դէմ : այդ
խորհուրդը մեծած ըլլալով փա-
րկի այն յաղթիւց պատասխարան

տալու իրաւունքն որոշ վրայ ա-
պացուցուի թէ մարդաստանու-
թեան և հրճութեան սփռններուն
իրենք ալ զօրքակից եղած են :
Այդ Ընդհանրական ընկերու-
թեան անդամները Զուիցերիի ա-
մեն կողմերէն ճանապարհ կ'ընեն
ձիններա երթալու համար : որ ըն-
կերութեան կեդրոն ընտրուած է :
Հոն բաւական բաղմունք կ'առ-
մարու ընել կ'ուզեն կարեւոր ցոյց
մ'ընելու համար : և պատասխարան
տալու իրաւունքին կատարեալ ան-
ընտարարելութիւնը պիտի խնդ-
րեն Գաշնակցական խորհրդէն :

Այն քաղաքին փողովքեան մէջ
յուզմունք մը կը տրեք : Այժմ ձի-
նուրոյի մէջ շատ օտարականներ
կան : և կը վախճուի որ խռովու-
թիւններ չպատահին :

Տակաւին մէկ նախաքննութիւն
մը միայն աւարտած է որ ապստա-
նաց քաղաքապետ զօրաց սպայնե-
րուն վերաբերեալ : Ատոնց ամենքն
ալ պիտի դատուին այս շաբաթ :
Անոնցմէ մեկը թէ անոնց մեծ
մասն կը պնդէին որ Հասարակութե-
ան կառավարութիւնը կամ կեդ-
րանական մասնագիտութիւնը
բանադատելուն համար պատեղա-
մած էին :

Փրեպա, 6 յունիս : Կէս պաշ-
տօնական հեռագրի մը խօսքին նա-
խիկ կ'որոշուի իշխանը խօսքի
կոմիտէ հաւատարմութեան յայտնելու
է թէ Ռուսիա խիստ սիրալիր բա-
րեկանական զգացմունք կը ցուցա-
նէ Աւստրիոյ մասին :

Օրինիսն Նախօրեալ լրագրի յու-
նիսի 9 ին թուոյն մէջ այսպէս գը-
րուած է :

Հաւատարմութեան հաստատ-
կարական կառավարութեան ան-
դամաց և ուրիշ պատասխարաց դա-
տերն դալ երկու շաբթի օրու ընէ
առաջ չպիտի տեսնուին :

Կ'ընեն թէ ամենէն առաջ Ասի
պիտի դատուի :

Իսկ Ռուսիոյի և անոր նախկին
պաշտօնակիցին կրուսէի դատաստա-
նէն ետ մնացած է :

Հասարակութեան արտաքին
զօրքոյ վերակայութիւն ձեռքաւոր
ըլլալով : ինչպէս յայտնի է 'կա-
րեւոր թիւներ երեսուն եղած են : ա-
ռաջ նոր քննութիւններ պէտք է-
ղաւ ընել Ռուսիոյի համար : որուն
դատաստանին վերաբերեալ թը-
թոյ վրայ յաւելցան նաեւ Երեսու
լա Մատչէնի մէկ ամս մէջ իւր ու-
նեցած փոքրիկ սենեակը գտնուած
թիւներն ալ :

Լիթւոնի լրագրին մէկ թիւը ա-
կիցը կ'ըսէ թէ տը Շամպուր կոմսը
Պօրտո հասեր է :

Գաղղիոյ մէջ հիւրաւորութիւն
վայելող Լեհերէն շատերը փարիզի
և դաւառաց մէջ կառավարութե-
նէն կանանաւոր օգնութիւններ կ'ըն-
դունեն : Այս Լեհերէն բաւական
մեծ մաս մը իրենց երախտագի-
տութիւնը պայմանաւորել կերպով

յայտնեցին փարիզի վերջին դէպ-
քերուն մէջ :

Ներքին դործոյ պաշտօնատան
մէջ աչքէ պիտի անցուի կառավա-
րութեան օգնութիւն ընդունող
այդ Լեհերուն անուանց ցանկը :
և ասոր հետեւ լինելու պիտի ըլլայ
փարիզի և Լիւնի մէջ Հասարակութե-
ան Լեհերէն կողմնակից եղող Լե-
հերուն վաճառքը :

Կը կարծուի թէ Գաղղիոյ մէջ
պատասխարեալ Լեհերէն բաւական
մեծ մաս մը Ընդհանրական Ընկե-
րութեան անդամ են :

Գ Ե Ր Մ Ա Ն Ի Ա

Զօրաց յաղթական կերպով Պէտ-
լին մանկու հանդիսին համար ա-
մեն պատրաստութիւն եղած է :
Զօրաց անցնելիք ճանապարհներն
այս կերպով զարգարուած են :

Հալլէի դրան առջև կամուրջին
ետեւն որ այս պարագային համար
ընդլայնուեցաւ : շքեղապարզ բե-
մերուն մէջ Պէտլին քաղաքը ներ-
կայացնող հսկայածէ կնոյ արձան
մը կը բարձրանայ յաղթական զին-
ուորներուն ներս մտած ժամանակ
զանոք օղջուներու համար : Այս
արձանն Լեհք քանդակագործին
շինածն է : 30 ստնաչափ բարձրու-
թիւն ունի : անոր շուրջը չորս վիթ-
խարի արջեր կան (այս արջերը
քաղաքին կնքանշաններուն մէջ ալ
պատկերացած են) զորս վէշէշէր
վաղի վարձպետը քանդակած է :
Արտաւաճառքաց խումբերն և զօր-
ծաւորաց ընկերութիւնները զօշ-
նելով և նշաններով հոն պիտի
չարուին կենան :

Աւքանի հրապարակին վրայ բե-
մերուն մօտ մեծ յաղթական նշան-
ներ դրուած են որք վայտնե-
պուրիի, վէշօթի և Սիւիքէրէի
յաղթութիւնները կը ներկայեն :
Հոն պիտի կենան հասարակային
գաղղիական աշակերաններն ու
դատաստները :

Փողոսովի դուռը Պէտլիսի խոմ
բանքի մը զարգարուած է յու-
րում յաղթութեան արձանի մը
երկու կողմերն Սթրապուրիի և
Մէջի արձաններ կեցած են : ասոնց
շուրջն ալ վաւեր ու գրօններ կան
որ մինչև Սթրապուրի պատերազմէն
յետոյ Նապոլէոն կայսրի իւր սո-
րաններուն ժամանակը կատարու-
ած զինուորական դէպքերը ցոյց
կուտան :

Վերջապէս Պրանտէպուրիի գը-
րան զարգերն ալ Հիւսիսային Հա-
րաւային և Արեւելեան Գերմանա-
կան բանակներուն Գաղղիական հա-
րակարկութեան վրայ տարած
յաղթութիւնները կը հանդիսացը-
նեն : Հոն պատկերացուի են փա-
րիզի և անոր արեւմտեան շուրջն
եղած պատերազմներն : Օսկանի
մօտ եղած ճակատամարտները : և
Սէն-Քանթէնի և Սիւիքէի ճակա-
տամարտներն և Պէրլօրի մօտ ե-
ղած յաղթութիւնները :

Բուն յաղթական ճանապարհն
որ Պրանտէպուրիի դռնէն մինչև
դռնակը կ'երթայ ամենէն աւելի

ճոխադարձ տեղն է : ինչպէս որ ե-
ղած էր նաեւ 1866 ին : փարիզի հը-
րապարակին երկու կողմերը շը-
րտաւարանի ձևով բեմեր կը
բարձրանան : շքեղիւ տիկնանց և
օրիորդաց համար որ կըլինին հին
Գերմանական հաղուտը պիտի
հաղնին և դալինեալ պսակ մը պի-
տի մատուցանեն կայսեր : Այդ բե-
մերուն յառաջակողմը պիտի կանգ-
նին քաղաքապետական իշխանու-
թեան անդամներն որ հոնկէ խըն-
դակցութեան ճառ մը պիտի ուղ-
ղեն առ դուպարայով : Կայսրն :
Այդ բեմերը չքան իրարմը զար-
գարուած են շամբրակներով (կիւ-
րան) : գրօններով : գրօններով :
զինանշաններով և ըն. — ճառաց մէջ
տեղը դրուած կնքանշաններու վը-
րայ կայսեր ինքնոյգ խօսքերը պի-
տի կարդացուին :

«Գերմանիոյ» յաղթածն արձան
մը (որ Ալլէքսի վիթի շինածն է)
իւր պաշտօնաւ բազմակերպ Սպար-
կ և Լուէնի երկու քովերը տարա-
ծած : զարդարանալով ամբողջաբար
մէկ մասն եղած է :
«Ի յիշատակ ֆրեյդիի վիթի»
Գ. ի կանգնեալ յիշատակարանին
վրան ալ պիտի բացուի նոյն օրը :
Այս հայրենասիրական միւս հան-
գէտն ալ զօրաց Պէտլին մանկու
հանդիսին հետ 'ի միասին պիտի կա-
տարուին :

ՌՈՒՍԻՅՈՅ ԿԱՅՍՐԻ Ի ՊԵՐՍԻՆ

Գօթեբուստանն ալ Պէրլին իւր
յունիս 10 թուոյն Ռուսիոյ Ալէկ-
սանդր կայսեր 'երկայ ամսոյն 8 ին
Պէրլին հասնելու հետեալ կերպով
կ'իմացնէ :

«Նորին վեհափառութիւնն Ռու-
սիոյ կայսրը յունիս 8 հինգրորդի
որ առտուան ժամը 10 ին Պէրլին
հասաւ : և Արեւելի երկրներու
այն կայսրանը Նորին վեհափա-
ռութեան Գերմանիոյ կայսեր կող-
մանէ ընդունուեցաւ : որոյ կ'ըն-
կերանային Բրուսիոյ արքունական
դերգատանին իշխաններն և կա-
ռավարութեան բարձրաստիճան
պաշտօնակալը և Պէրլին քաղաքին
բանակը :

Գերմանիոյ կայսրը Ռուս զօրա-
դուրի համազգետը հազած էր :
որուն գլխաւորութեան տնտեսը կը
կրէ : նաեւ Սէնթ-Մարթի պատաւա-
նըշանին ժաշտաւէրը կը կրէր իւր
վրայ : իսկ Ռուսիոյ կայսրը Բրու-
սիոյ զօրապետի համազգետն հա-
զած էր : և իրեն կ'ընկերանային
կայսերացն մեծ դուքս Սէքսիս :
իւր պալատի զինաւորական անձինքը
և «Գերմանիոյ կայսր» Ռուս զօրա-
դուրէն խեղ մը անձինք : որք ամ-
սոյն 16 ին Գերմանական զօրաց Պէր-
լին մանկուն ներկայ գտնուելու հա-
մար եկած էին :

Երէկ կայսերական պալատին մէջ
փառաւոր հացիկերով մը տեղի ու-
նեցաւ : որուն ներկայ կը գտնուէ-
ին բաց 'ի երկու կայսրերէն : Ալէք-
սիս մեծ Գուքէն և Բրուսիոյ իշ-
խաններէն : նաեւ Մէքլէնբուրկ-
Շթրէմբուրգի մեծ Գուքէն : Պատենի
կիցեօմ իշխանը : դեսպաններն :

